

Előző számunkban közöltük a *Nemzetközi Matematikai Diákolimpia* feladatainak megoldását. Most ismertetjük a moldovai *Iurie Boreico* szépségdíjas megoldását a legnehezebbnek bizonyult 3. feladatra. Nem nagyon van mit hozzáfűzni; egyetlen bravúros lépésben tűnik el a feladat valamennyi méregfoga.

3. Legyenek x, y, z pozitív valós számok, amelyekre teljesül $xyz \geq 1$. Bizonyítsuk be, hogy fennáll az

$$\frac{x^5 - x^2}{x^5 + y^2 + z^2} + \frac{y^5 - y^2}{y^5 + z^2 + x^2} + \frac{z^5 - z^2}{z^5 + x^2 + y^2} \geq 0$$

egyenlőtlenség.

Megoldás. Vegyük észre, hogy

$$(1) \quad \frac{x^5 - x^2}{x^5 + y^2 + z^2} \geq \frac{x^5 - x^2}{x^3(x^2 + y^2 + z^2)} = \frac{x^3 - 1}{x(x^2 + y^2 + z^2)}.$$

A pozitív nevezőkkel szorozva és rendezve ugyanis (1) ekvivalens az

$$(x^3 - 1)(x^3(x^2 + y^2 + z^2) - (x^5 + y^2 + z^2)) \geq 0$$

egyenlőtlenséggel. A második tényező $(x^3 - 1)(y^2 + z^2)$, így annyi kell, hogy

$$(x^3 - 1)^2(y^2 + z^2) \geq 0,$$

ez pedig nyilvánvaló.

A bizonyítandó egyenlőtlenség bal oldala ezután tagonként becsülhető alulról az (1)-ből ciklikus helyettesítéssel kapott kifejezések összegével. Elegendő tehát azt igazolnunk, hogy

$$(2) \quad \frac{1}{x^2 + y^2 + z^2} \left(\frac{x^3 - 1}{x} + \frac{y^3 - 1}{y} + \frac{z^3 - 1}{z} \right) \geq 0.$$

Az első tényező pozitív. A második tényezőben

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = \frac{xy + yz + zx}{xyz} \leq xy + yz + zx,$$

hiszen a feltétel szerint $xyz \geq 1$. A (2) második tényezője tehát nagyobb vagy egyenlő, mint $x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx = \frac{1}{2}((x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2)$, ez pedig valóban nem negatív: készen vagyunk. A bizonyításból az is kiolvasható, hogy egyenlőség kizárólag akkor teljesül, ha $x = y = z = 1$.